

Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης

NΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4251/2014

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4251/2014

ΦΕΚ 80/Α/1-4-2014

Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

⁽¹⁾ «1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού:

α) Αλλοδαπός είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που είναι ανιθαγενής.

β) Πολίτης τρίτης χώρας είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ) Ανιθαγενής είναι το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με τον ν. 139/1975 (Α' 176).

δ) Πολίτης της Ένωσης: Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους - μέλους της Ένωσης.

ε) Αντικειμενικά στερούμενος διαβατηρίου: πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος αποδεικνύει αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού με διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων.

στ) Πρόσφυγας: Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής στο πρόσωπο του οποίου πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης.

ζ) Δικαιούχος διεθνούς προστασίας: Ο αλλοδαπός ή ανιθαγενής στον οποίο έχει χορηγηθεί από την αρμόδια ελληνική αρχή καθεστώς πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας.

η) Δικαιούχος επικουρικής προστασίας: Με την επιφύλαξη του άρθρου 17 του π.δ. 141/2013, ο αλλοδαπός ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του ή στην περίπτωση ανιθαγενούς στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη, κατά την

¹ Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 4251/2014 (Α' 80) αντικαθίστανται οι περιπτώσεις μα), μβ), μγ), μστ) και μζ) και προστίθενται μετά την περίπτωση ξθ) περιπτώσεις οα) έως οζ). Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 διαμορφώθηκε ως άνω με το άρθρο 2 του Ν.4666/2020 - ΦΕΚ 35/Α/19-2-2020

έννοια του άρθρου 15 του π.δ. 141/2013 και που δεν μπορεί, ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί, να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

θ) Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία: Το ειδικό ατομικό δελτίο που εκδίδεται για τον αιτούντα κατά τη διάρκεια της εξέτασης του αιτήματός του από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές παραλαβής και του επιτρέπει την παραμονή στην Ελληνική Επικράτεια μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί του αιτήματος.

ι) Ασυνόδευτος ανήλικος είναι το πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, το οποίο φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικα υπεύθυνο για τη φροντίδα του, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή πρακτική και για όσο χρόνο κανένας υπεύθυνος ενήλικας δεν ασκεί στην πράξη την επιμέλειά του ή ο ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδο του στην Ελλάδα.

ια) Θύμα εμπορίας ανθρώπων είναι τόσο το φυσικό πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 323Α, 339 παράγραφοι 1 και 3, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348 παράγραφος 2, 348Α, 348Β, 349 και 351Α του Π.Κ., πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, ανεξάρτητα από το εάν αυτό έχει εισέλθει στη χώρα νόμιμα ή παράνομα. Θύμα εμπορίας ανθρώπων, κατά το προηγούμενο εδάφιο, είναι το θύμα του εγκλήματος του άρθρου 336 του Ποινικού Κώδικα, όταν αυτό είναι ανήλικος.

Ο χαρακτηρισμός «θύμα εμπορίας ανθρώπων» αποδίδεται με Πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τόσο αμέσως μετά την κίνηση της ποινικής δίωξης για έγκλημα που προβλέπεται στα άρθρα 323Α, 339 παράγραφοι 1 και 3, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348 παράγραφος 2, 348Α, 348Β, 349 και 351Α του Π.Κ. όσο και πριν ασκηθεί ποινική δίωξη για κάποιο από αυτά τα αδικήματα. Στην τελευταία περίπτωση, για την έκδοση της εν λόγω Πράξης απαιτείται έγγραφη γνωμοδότηση, που συντάσσεται από δύο (2) επιστήμονες με ειδικότητα ψυχιάτρου, ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού, οι οποίοι υπηρετούν σε Υπηρεσία ή σε Μονάδα Προστασίας και Αρωγής των άρθρων 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003, όπως αυτό ισχύει, ή στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, ΜΚΟ ή στο ΔΟΜ ή σε Διεθνείς Οργανώσεις ή σε άλλους εξειδικευμένους και αναγνωρισμένους από το κράτος φορείς προστασίας και αρωγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003. Η Πράξη χαρακτηρισμού εκδίδεται ανεξαρτήτως εάν το θύμα συνεργάζεται με τις διωκτικές Αρχές, σε όσες περιπτώσεις ο ανωτέρω Εισαγγελέας κρίνει, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Εισαγγελέα Εφετών, ότι συντρέχουν οι όροι του άρθρου 1 παράγραφος 2 του π.δ. 233/2003 ή ότι το θύμα δεν συνεργάζεται εξαιτίας απειλών που στρέφονται κατά προσώπων της οικογένειάς του που βρίσκονται στην Ελλάδα ή στη χώρα της προέλευσής του ή οπουδήποτε αλλού και ότι, εάν αυτό δεν προστατευθεί ή εάν απομακρυνθεί από τη χώρα, αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο τα προαναφερόμενα πρόσωπα.

Η ανωτέρω διαδικασία εφαρμόζεται και για την περίπτωση χαρακτηρισμού προσώπου ως «θύματος παράνομης διακίνησης μεταναστών», όπως ορίζεται στην περίπτωση ιβ' του παρόντος άρθρου.

ιβ) Θύμα παράνομης διακίνησης μεταναστών είναι τόσο το φυσικό πρόσωπο, για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που

προβλέπονται στα άρθρα 29 παράγραφοι 5 και 6 και 30 του παρόντος, όταν τελούνται από εγκληματικές οργανώσεις, κατά το άρθρο 187 παράγραφος 1 του Π.Κ., πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, εφόσον αυτό έχει εισέλθει στη χώρα παράνομα.

ιγ) Παράνομη παραμονή: Παρουσία στην Ελληνική Επικράτεια πολίτη τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή έχει πάψει να πληροί, τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του Κανονισμού 562/2006 (Κώδικας Συνόρων του Σένγκεν) ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής της κείμενης νομοθεσίας.

ιδ) Ομοιόμορφη Θεώρηση (Visa C): Ομοιόμορφη θεώρηση τύπου C είναι η θεώρηση που ισχύει για ολόκληρη την επικράτεια των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εφαρμόζουν τις διατάξεις του κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων και χορηγείται ενόψει διέλευσης από ή πρόθεσης παραμονής στην επικράτεια των κρατών - μελών, η οποία δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών στο έδαφος των κρατών - μελών της ενισχυμένης συνεργασίας Σένγκεν.

ιε) Θεώρηση Μακράς διάρκειας (Εθνική θεώρηση - Visa D): Θεώρηση εισόδου D είναι η εξουσιοδότηση που χορηγείται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια για διάστημα που υπερβαίνει τις 90 ημέρες και μπορεί να ανέλθει έως 365 ημέρες, με βάσει αντίστοιχες για το καθεστώς διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις ή το ενωσιακό δίκαιο.

ιστ) Άδεια διαμονής (οριστικός τίτλος διαμονής) είναι κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 2 περίπτωση α' του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών» (EEL 157/15.6.2002), όπως κάθε φορά ισχύει, και βάσει της οποίας, επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια.

ιστ ι) «Ενιαία άδεια»: άδεια διαμονής που εκδίδεται από τις ελληνικές αρχές με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, (EEL 157, 15.6.2002), όπως ισχύει, στην οποία αναγράφονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στην αγορά εργασίας, βάσει της οποίας επιτρέπεται στον πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια με σκοπό την εργασία.

ιζ) Βεβαίωση κατάθεσης αίτησης: Έγγραφο πιστοποίησης προσωρινής νόμιμης διαμονής, ετήσιας διάρκειας, που χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών που αφορούν σε χορήγηση ή ανανέωση αδειών διαμονής, εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι πλήρη. Η βεβαίωση αυτή δεν παρέχει δικαίωμα κυκλοφορίας εντός του χώρου Schengen. Σε έκτακτες περιστάσεις δύναται να παρέχει δικαίωμα εξόδου του κατόχου της προς άλλη τρίτη χώρα εκτός κρατών - μελών Σένγκεν, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Στην περίπτωση αυτή, τίθεται προθεσμία επιστροφής, μετά την πάροδο της οποίας ο κάτοχος της βεβαίωσης δεν γίνεται πλέον δεκτός στο ελληνικό έδαφος.

ιη) Ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής: Προσωρινός τίτλος διαμονής που χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών που τελούν σε καθεστώς δικαστικής προστασίας ο οποίος δεν επιτρέπει στον κάτοχό του ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ιθ) Αποδεικτικό φορολογικών υποχρεώσεων: Επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της φορολογικής δήλωσης, εφόσον είχε υποβληθεί φορολογική δήλωση το προηγούμενο έτος ή επικυρωμένο αντίγραφο υποβληθείσας φορολογικής δήλωσης, εάν κατά το έτος υποβολής της αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής υπεβλήθη για πρώτη φορά φορολογική δήλωση.

κ) Μετάκληση: Διαδικασία, με την οποία καθίσταται δυνατή η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα, σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης.

κα) Απασχόληση: Η άσκηση δραστηριοτήτων που καλύπτουν οποιαδήποτε μορφή εργασίας ρυθμιζόμενη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική για λογαριασμό ή υπό τη διεύθυνση ή/και την εποπτεία εργοδότη.

κβ) Σύμβαση εργασίας: Έγγραφο συμφωνία με την οποία ο μισθωτός αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει επί ορισμένο ή αόριστο χρόνο την εργασία του υπό τις οδηγίες και τον έλεγχο του εργοδότη, ο δε εργοδότης πρέπει να καταβάλει το συμφωνηθέντα μισθό και να παρέχει κάθε προστασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία. Η σύμβαση εργασίας διέπεται κυρίως από τους εκάστοτε ισχύοντες ειδικούς εργατικούς νόμους και από τις διατάξεις του άρθρου 648 του Α.Κ..

κβι) Εργαζόμενος τρίτης χώρας: Κάθε πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στην Ελληνική Επικράτεια και ο οποίος διαμένει νομίμως και του έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία ή άδεια διαμονής με δικαίωμα εργασίας, στο πλαίσιο εξαρτημένης σχέσης εργασίας στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

κγ) Παροχή υπηρεσιών ή έργου: Εργασία για την εκτέλεση υπηρεσίας ή έργου, η οποία δεν υποβάλλεται σε νομική και προσωπική εξάρτηση ή έλεγχο από τον εργοδότη και επί της οποίας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

κδ) Εποχική εργασία: Δραστηριότητα που πραγματοποιείται στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα έως έξι (6) συνολικά μήνες, ανά περίοδο δώδεκα (12) μηνών, σε τομέα εποχικής απασχόλησης με περιοδικό χαρακτήρα εντός του έτους. Ως τέτοιοι νοούνται τομείς που σχετίζονται με εποχικές συνθήκες, κατά τη διάρκεια των οποίων το αναγκαίο επίπεδο εργατικού δυναμικού είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό που απαιτείται για τις συνήθεις δραστηριότητες.

κε) Εποχικά εργαζόμενος: Ο πολίτης τρίτης χώρας που διατηρεί τον κύριο τόπο κατοικίας του σε τρίτη χώρα και διαμένει νόμιμα και προσωρινά για λόγους απασχόλησης στην Ελληνική Επικράτεια σε τομέα δραστηριότητας που εξαρτάται από την αλλαγή των εποχών βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτονται απευθείας μεταξύ του πολίτη τρίτης χώρας και του εργοδότη που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα.

κστ) Εργαζόμενοι ειδικού σκοπού: Πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στην Ελλάδα, βάσει ειδικής νομοθεσίας, ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή προς εξυπηρέτηση του συμφέροντος της εθνικής οικονομίας.

κζ) Άδεια για προσωρινή διαμονή: Κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές και με βάση την οποία επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, για συγκεκριμένο σκοπό και συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού.

κη) Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα: Η δραστηριότητα που αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση, καθώς και από κάθε άλλη επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος.

κθ) Επενδυτική δραστηριότητα: Η πραγματοποίηση επένδυσης που έχει, κατά αρμόδια κρίση, θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την εθνική οικονομία.

λ) Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα: Πολίτες τρίτων χωρών που διαθέτουν επαρκείς πόρους σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

λα) Οικογενειακή επανένωση: Η είσοδος και η διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα, προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειάς του, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά από την είσοδό του στη χώρα.

λβ) Συντηρών: Ο πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και υποβάλλει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή στα μέλη της οικογένειάς του στην Ελλάδα, όπως αυτά προσδιορίζονται στον παρόντα Κώδικα.

λγ) Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας:

α. Ο έτερος των συζύγων, εφόσον έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί στην Ελλάδα με δικαστική απόφαση ή με αλλοδαπή δικαστική απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστή ή έχει κηρυχθεί εκτελεστή ή έχει αναγνωρισθεί το δεδικασμένο της στην Ελλάδα.

β. Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν, κατά τα ανωτέρω, υιοθετηθεί, εφόσον η άσκηση της επιμέλειας έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του συντηρούντος σε αυτό, για δε τα τέκνα του ετέρου συζύγου στον σύζυγο αυτόν.

λδ) Αυτοτελές δικαίωμα διαμονής: Το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που έχουν γίνει δεκτά στην Ελληνική Επικράτεια για λόγους οικογενειακής επανένωσης, το οποίο διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση.

λε) Μέλος οικογένειας Έλληνα πολίτη:

(α) ο/η σύζυγος,

(β) ο/η σύντροφος με τον/την οποίο/α ο/η Έλληνας πολίτης έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης εφόσον τούτο καταρτίστηκε στην Ελλάδα ή ενώπιον ελληνικής προξενικής αρχής,

(γ) ανεξαρτήτως ιθαγένειας: οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, των συζύγων ή των συντρόφων, οι οποίοι είναι κάτω των 21 ετών ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον είναι συντηρούμενοι, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συντρόφου, όπως ορίζεται στην περίπτωση β' κατά την ανωτέρω διάκριση, ως προς την ηλικία, καθώς και τα τέκνα που έχουν υιοθετηθεί, επίσης κατά την ανωτέρω διάκριση,

(δ) ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι συντηρούμενοι απευθείας ανιόντες, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/ της συντρόφου, όπως ορίζεται στην περίπτωση β1,

(ε) κάθε άλλο μέλος της οικογένειας Έλληνα πολίτη ή του ετέρου των συζύγων ή συντρόφων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, το οποίο δεν εμπίπτει στα αναφερόμενα στις ανωτέρω περιπτώσεις πρόσωπα, εφόσον το μέλος τούτο συντηρείται από Έλληνα πολίτη ή τον έτερο των συζύγων ή των συντρόφων και σοβαροί λόγοι υγείας καθιστούν απολύτως αναγκαία την προσωπική φροντίδα του εν λόγω μέλους της οικογένειας από τον Έλληνα πολίτη.

λστ) Προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής: Το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας Έλληνα που διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση.

λζ) Επί μακρόν διαμένων είναι ο πολίτης τρίτης χώρας που αποκτά την ανωτέρω ιδιότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 89 και 90 του παρόντος Κώδικα.

λη) Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος: Κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές κατά την ένταξη του πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος και με βάση την οποία επιτρέπεται σε αυτόν να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) με αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών» (ΕΕ L 157/15.6.2002).

λθ) Πρώτο κράτος - μέλος: Το κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ενέταξε πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για πρώτη φορά.

μ) Δεύτερο κράτος - μέλος: Κάθε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλο από εκείνο που ενέταξε για πρώτη φορά στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος πολίτη τρίτης χώρας και στο οποίο ο εν λόγω επί μακρόν διαμένων ασκεί το δικαίωμα διαμονής του.

μα) Σπουδαστής: Πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος έχει γίνει δεκτός σε Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στον οποίον επετράπη η είσοδος στην Ελληνική Επικράτεια για να έχει ως κύρια δραστηριότητα την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών πλήρους φοίτησης, με σκοπό την απόκτηση τίτλου τριτοβάθμιων σπουδών αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, ήτοι διπλώματος, πιστοποιητικού ή διδακτορικού σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που τυχόν συμπεριλαμβάνει προπαιδευτικό κύκλο για τις εν λόγω σπουδές βάσει του εθνικού δικαίου ή υποχρεωτική πρακτική άσκηση.

μβ) Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Κάθε είδος Ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι ή θεωρείται αναγνωρισμένο δυνάμει του εθνικού δικαίου και το οποίο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, παρέχει αναγνωρισμένα πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλα αναγνωρισμένα προσόντα τριτοβάθμιου επιπέδου, ανεξάρτητα από την ονομασία των Ιδρυμάτων αυτών, ή κάθε ίδρυμα το οποίο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση τριτοβάθμιου επιπέδου. Στην έννοια των πτυχίων περιλαμβάνονται το Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 4485/2017 (Α' 114) (επίπεδο 6, με βάση το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων) και το Δίπλωμα/Πτυχίο Ανώτερης Σχολής (επίπεδο 5, με βάση το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων).

μγ) Πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας: Πρόγραμμα δραστηριοτήτων έμπρακτης αλληλεγγύης, το οποίο βασίζεται σε πρόγραμμα που αναγνωρίζεται από την Ελλάδα ή την Ευρωπαϊκή Ένωση, επιδιώκει στόχους γενικού ενδιαφέροντος και έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, στο πλαίσιο του οποίου οι δραστηριότητες δεν αμείβονται, εκτός από την

επιστροφή των εξόδων και/ή την αποζημίωση για μικροέξοδα. Η έννοια της αναγνώρισης για τους σκοπούς του παρόντος αφορά στην παροχή χρηματοδότησης είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε από εθνικούς πόρους, είτε από συγχρηματοδότηση.

μδ) Επαγγελματική κατάρτιση: Κατάρτιση, για την εφαρμογή του παρόντος, είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), Κολλέγια, Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης και Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (Ε.Ε.Σ.).

με) Έρευνα: Η πρωτότυπη εργασία που αναλαμβάνεται με συστηματικό τρόπο για να αυξηθεί το σύνολο των γνώσεων, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρησιμοποίηση αυτού του συνόλου γνώσεων για νέες εφαρμογές.

μστ) Ερευνητικός οργανισμός: Κάθε ιδιωτικός ή δημόσιος οργανισμός που πραγματοποιεί έρευνα, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο.

μζ) Ερευνητής: Πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος κατέχει διδακτορικό πτυχίο ή κατάλληλο τίτλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δίνει πρόσβαση στον εν λόγω υπήκοο τρίτης χώρας σε διδακτορικά προγράμματα και ο οποίος επιλέγεται από ερευνητικό οργανισμό και γίνεται δεκτός στο έδαφος κράτους - μέλους για να υλοποιήσει ερευνητική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται συνήθως ο ανωτέρω τίτλος.

μη) Απασχόληση υψηλής ειδίκευσης: Απασχόληση προσώπου, το οποίο:

i) προστατεύεται με βάση την ελληνική εργατική νομοθεσία ως μισθωτός, που παρέχει γνώσια και αποτελεσματική εργασία για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση άλλου, ανεξάρτητα από τον νομικό τύπο που η σχέση αυτή έχει περιβληθεί,

ii) αμείβεται και

iii) έχει την απαιτούμενη επαρκή και ειδική γνώση, που αποδεικνύεται από υψηλά επαγγελματικά προσόντα, όπως αυτά ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο.

μθ) Μπλε κάρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Μπλε κάρτα της ΕΕ»): Η άδεια που φέρει τη μνεία «Μπλε κάρτα της ΕΕ» και επιτρέπει στον κάτοχό της να διαμένει και να εργάζεται νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 111 του παρόντος Κώδικα.

ν) Τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Διπλώματα, πιστοποιητικά ή άλλοι τίτλοι τυπικών προσόντων, εκδοθέντα από αρμόδια αρχή με τα οποία πιστοποιείται η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος εκπαίδευσης μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου, δηλαδή μιας δέσμης μαθημάτων που παρέχονται από εκπαιδευτικό ίδρυμα, το οποίο αναγνωρίζεται από το κράτος στο οποίο βρίσκεται ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Για τους σκοπούς του παρόντος, ένας τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λαμβάνεται υπόψη, υπό τον όρο ότι οι σπουδές που απαιτήθηκαν για την απόκτησή του διήρκεσαν τουλάχιστον τρία (3) έτη.

να) Επαγγελματική εμπειρία: Ο χρόνος πραγματικής και νόμιμης άσκησης του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

νβ) Νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα: Το νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, εδάφιο α' του υπ' αριθμ. 38/2010 προεδρικού διατάγματος «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων» (Α' 78).

νγ) Επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας: Διαδικασία επανόδου πολίτη τρίτης χώρας είτε με οικειοθελή συμμόρφωσή του προς υποχρέωση επιστροφής είτε αναγκαστικά: α) στη χώρα καταγωγής του ή β) σε χώρα διέλευσης, σύμφωνα με κοινοτικές ή διμερείς συμφωνίες επανεισδοχής ή άλλες ρυθμίσεις ή γ) σε άλλη τρίτη χώρα στην οποία αποφασίζει εθελοντικά να επιστρέψει και στην οποία γίνεται δεκτός.

νδ) Απόφαση επιστροφής: Διοικητική πράξη με την οποία κηρύσσεται ή αναφέρεται ως παράνομη η παραμονή πολίτη τρίτης χώρας στην Ελληνική Επικράτεια και του επιβάλλεται η υποχρέωση επιστροφής.

νε) Απομάκρυνση: Εκτέλεση της απόφασης επιστροφής με φυσική μεταφορά του πολίτη τρίτης χώρας εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

νστ) Οικειοθελής αναχώρηση: Η τήρηση της υποχρέωσης επιστροφής εντός της προθεσμίας που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν στην απόφαση επιστροφής.

νζ) Ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης: Κάθε διαδικασία που οδηγεί, βάσει ενιαίας αίτησης που υποβάλλεται από πολίτη τρίτης χώρας, σε απόφαση σχετικά με την εν λόγω αίτηση, με σκοπό να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία στην Ελληνική Επικράτεια.

ξ) Ενδοεταιρική μετάθεση: Η προσωρινή απόσπαση, η οποία έχει ως σκοπό την εργασία ή την εκπαίδευση πολίτη τρίτης χώρας που, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης για άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης, διαμένει εκτός του εδάφους των κρατών - μελών της ΕΕ και διενεργείται από επιχείρηση εγκατεστημένη εκτός του εδάφους κράτους - μέλους και έναντι της οποίας ο πολίτης τρίτης χώρας δεσμεύεται με σύμβαση εργασίας πριν από τη μετάθεση και κατά τη διάρκειά της, προς οντότητα που ανήκει στην ανωτέρω επιχείρηση ή στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, και, κατά περίπτωση, η κινητικότητα μεταξύ των οντοτήτων υποδοχής που είναι εγκατεστημένες σε ένα ή περισσότερα δεύτερα κράτη-μέλη.

ξα) Ενδοεταιρικός μετατιθέμενος: Κάθε πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει εκτός του εδάφους των κρατών - μελών της ΕΕ κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης για άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης και ο οποίος υπόκειται σε ενδοεταιρική μετάθεση.

ξβ) Οντότητα υποδοχής: Το νομικό πρόσωπο, στο οποίο μετατίθεται ο ενδοεταιρικός μετατιθέμενος, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής του, που είναι εγκατεστημένο, με βάση το ελληνικό δίκαιο, στην Ελλάδα.

ξγ) Διευθυντικό στέλεχος: Πρόσωπο που κατέχει ανώτερη θέση, το οποίο κατά κύριο λόγο ηγείται της διαχείρισης της οντότητας υποδοχής, υπό τη γενική εποπτεία ή καθοδήγηση κυρίως του διοικητικού συμβουλίου ή του συμβουλίου των μετόχων της επιχείρησης ή ισοδύναμο όργανο, η θέση αυτή περιλαμβάνει: τη διεύθυνση της οντότητας υποδοχής ή τμήματος ή υποκαταστήματος της οντότητας υποδοχής, την εποπτεία και τον έλεγχο της εργασίας των άλλων εργαζομένων με εποπτικές, τεχνικές ή διοικητικές αρμοδιότητες, την αρμοδιότητα να προτείνουν προσλήψεις, απολύσεις ή άλλες ενέργειες που αφορούν το προσωπικό.

ξδ) Εξειδικευμένος εργαζόμενος: Πρόσωπο που εργάζεται εντός του ομίλου επιχειρήσεων και που διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις ουσιαστικής σημασίας για τους τομείς δραστηριοποίησης, τις τεχνικές ή τη διοίκηση της οντότητας υποδοχής. Για την αξιολόγηση των εν λόγω γνώσεων λαμβάνονται υπόψη, πέραν των ειδικών γνώσεων των σχετικών με την οντότητα

υποδοχής, τα υψηλού επιπέδου προσόντα για τον συγκεκριμένο τύπο εργασίας ή δραστηριότητας που απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης επαγγελματικής πείρας, καθώς και της πιθανής ιδιότητας μέλους αναγνωρισμένων επαγγελματιών.

ξε) Ασκούμενος εργαζόμενος: Πρόσωπο με πανεπιστημιακό πτυχίο που μετατίθεται σε οντότητα υποδοχής για λόγους επαγγελματικής εξέλιξης ή με σκοπό την απόκτηση εκπαίδευσης σε τεχνικές ή μεθόδους επιχειρήσεων και αμείβεται κατά τη διάρκεια της μετάθεσης.

ξστ) Άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης: Η άδεια που φέρει το ακρωνύμιο «ICT», η οποία παρέχει στον κάτοχό της το δικαίωμα να διαμένει και να εργάζεται στο έδαφος του πρώτου κράτους - μέλους, και, κατά περίπτωση, των δεύτερων κρατών - μελών, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 127Α και 127Β.

ξζ) Όμιλος επιχειρήσεων: Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζεται ότι συνδέονται, με βάση το άρθρο 2 του ν. 4172/2013 (Α' 167) με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: επιχείρηση σε άμεση ή έμμεση σχέση με άλλη επιχείρηση, η οποία κατέχει την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου αυτής ή ελέγχει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με το μετοχικό της κεφάλαιο ή μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης ή αμφότερες οι επιχειρήσεις τελούν υπό την ενιαία διεύθυνση μιας μητρικής επιχείρησης.

ξη) Πρώτο κράτος-μέλος μετάθεσης: Το κράτος-μέλος το οποίο πρώτο εκδίδει σε πολίτη τρίτης χώρας άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης.

ξθ) Δεύτερο κράτος-μέλος μετάθεσης: Οποιοδήποτε κράτος-μέλος, στο οποίο ο ενδοεταιρικός μετατιθέμενος προτίθεται να ασκήσει ή ασκεί το δικαίωμα κινητικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 127Β του παρόντος, πλην του πρώτου κράτους-μέλους.

οα) Ασκούμενος: Πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος είναι κάτοχος πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή συνεχίζει έναν κύκλο σπουδών σε τρίτη χώρα με σκοπό την απόκτηση πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και γίνεται δεκτός στην Ελληνική Επικράτεια στο πλαίσιο προγράμματος πρακτικής άσκησης για τον σκοπό της απόκτησης γνώσεων, πρακτικής εξάσκησης και εμπειρίας σε επαγγελματικό περιβάλλον. Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης εισδοχής θεωρούνται ότι διατελούν σε σχέση απασχόλησης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

οβ) Εθελοντής: Ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στην Ελληνική Επικράτεια για να συμμετάσχει σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας.

ογ) Φορέας υποδοχής: Ο ερευνητικός οργανισμός, το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο οργανισμός που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας ή ο φορέας υποδοχής ασκουμένων στον οποίο ο πολίτης τρίτης χώρας έχει τοποθετηθεί για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης και ο οποίος λειτουργεί στην Ελληνική Επικράτεια, ανεξάρτητα από τη νομική του μορφή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Ειδικά, για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε τουριστικές επιχειρήσεις, ως φορείς υποδοχής νοούνται μόνο τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση μβ.

οδ) Εργοδότης: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το οποίο ή υπό τη διεύθυνση ή την εποπτεία του οποίου παρέχεται η εργασία.

οε) Πρώτο κράτος - μέλος: Το κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο πρώτο χορηγεί σε πολίτη τρίτης χώρας άδεια διαμονής για λόγους έρευνας ή σπουδών.

οστ) Δεύτερο κράτος - μέλος: Κάθε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης άλλο από εκείνο που χορήγησε για πρώτη φορά άδεια διαμονής για λόγους έρευνας ή σπουδών.

οζ) Ενωσιακά ή πολυμερή προγράμματα που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας: Τα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από τα κράτη - μέλη προγράμματα για την προώθηση της κινητικότητας των πολιτών τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στα κράτη - μέλη που συμμετέχουν στα αντίστοιχα προγράμματα.»⁽²⁾

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1.Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του:

α. Στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 20 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Στους υπηρετούντες σε διπλωματικές και προξενικές αρχές υπαλλήλους που απολαύουν νομικού καθεστώτος υποκειμένου στη σύμβαση της Βιέννης του 1961 περί των διπλωματικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), ή στη σύμβαση της Βιέννης του 1963 περί των προξενικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν. 90/1975 (Α' 150), καθώς και σε ανακοινωθέντες στις αρμόδιες ελληνικές αρχές υπαλλήλους διεθνών οργανισμών, στο μέτρο που το νομικό τους καθεστώς διέπεται από τις οικείες διεθνείς συμβάσεις.

γ. Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, καθώς και στους αιτούντες διεθνή προστασία, κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

δ. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση προσωρινή προστασία ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για το λόγο αυτόν και αναμένουν την έκδοση της σχετικής απόφασης.

ε. Στα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς επικουρικής προστασίας.

2.Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους το οποίο δεν είναι μέλος της Ε.Ε. αλλά εφαρμόζει το κοινοτικό κεκτημένο σε θέματα θεωρήσεων, αντιμετωπίζονται ως Έλληνες ή πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίστοιχα και εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κώδικα αυτού.

3.Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν ιθαγένεια, με δήλωσή τους στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

² Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 4251/2014 (Α' 80) αντικαθίστανται οι περιπτώσεις μα), μβ), μγ), μστ) και μζ) και προστίθενται μετά την περίπτωση ξθ) περιπτώσεις οα) έως οζ). Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 διαμορφώθηκε ως άνω με το άρθρο 2 του Ν.4666/2020 - ΦΕΚ 35/Α/19-2-2020

4.Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται:

α. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της αφενός, και τρίτων χωρών αφετέρου.

β. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και τρίτων χωρών.

γ. Στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1426/1984 (Α' 32).

5. Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους ανιθαγενείς.

«Άρθρο 2Α⁽³⁾

1.Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε:

α) πολίτες τρίτων χωρών που ζητούν την αρχική χορήγηση άδειας διαμονής στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εργασία, για έναν από τους τύπους άδειας διαμονής που αναφέρονται στην περίπτωση β' του παρόντος άρθρου,

β) πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15, 16, 17, 19 παρ. 7, 61, 64, 98, 114 και 122 του Ν. 4251/2014,

γ) πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με κάθε άλλη διάταξη με την οποία προβλέπεται η έκδοση άδειας διαμονής με δικαίωμα εργασίας.

2.Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α) στις κατηγορίες προσώπων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 4251/2014,

«βα) πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 και ως στελέχη της επένδυσης της παρ. Α' του άρθρου 16 του ν. 4251/2014,

ββ) πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17, 19 παράγραφος 7, 61, 64, 98, 114 και 122 του ν. 4251/2014.»⁽⁴⁾

γ) στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως εθνικότητας, απολαμβάνουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμων με εκείνα των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνιών, είτε μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών είτε μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών,

δ) σε όσους εμπίπτουν στις διατάξεις του Π.δ. 219/2000 (Α' 190) με το οποίο προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕΛ 18 της 21.1.1997),

ε) στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/66/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 (ΕΕΛ 157 της 27.5.2014),

³ Μετά το άρθρο 2 του Ν. 4251/2014 προστέθηκε άρθρο 2Α με το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν.4332/2015 ΦΕΚ 76/Α/9.7.2015

⁴ Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 2Α του ν. 4251/2014 (Α' 80) αντικαταστάθηκε από το άρθρο 38 παρ.1 του Ν.4546/2018 - ΦΕΚ 101/Α/12-6-2018

στ) στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως εποχικοί εργαζόμενοι,

ζ) στους επί μακρόν διαμένοντες σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 (ΕΕΛ 16 της 13.1.2004) και τα άρθρα 88 έως 106 του Ν. 4251/2014,

η) σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι υπόκεινται σε διαδικασία επιστροφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3907/2011 (Α' 7) ή του Ν. 3386/2005 (Α' 212), η οποία έχει ανασταλεί για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,

θ) σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως αυτοαπασχολούμενοι εργαζόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 4251/2014,

ι) σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί ως ναυτικοί προς απασχόληση ή εργασία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε πλοίο νηολογημένο σε κράτος μέλος ή που φέρει τη σημαία κράτους μέλους,

ια) σε πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια να εργάζονται στην ελληνική επικράτεια για χρονικό διάστημα όχι ανώτερο των έξι μηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4251/2014 ή έχουν γίνει δεκτοί σε άλλο κράτος μέλος για λόγους σπουδών,

ιβ) σε πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους επιτρέπεται να εργάζονται βάσει εθνικής θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν. 4251/2014.

3. Η ενιαία άδεια διαμονής εκδίδεται ή ανανεώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του παρόντος, μέσα σε τέσσερις (4) μήνες το αργότερο, από την ημέρα υποβολής της αίτησης, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Όταν διαπιστώνεται ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής είναι απαραίτητη η προσκόμιση συμπληρωματικών δικαιολογητικών, η αρμόδια υπηρεσία ειδοποιεί με έγγραφη κλήση τον αιτούντα για προσκόμιση αυτών εντός εύλογης προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μέχρι την προσκόμιση των συμπληρωματικών δικαιολογητικών, η ανωτέρω προθεσμία αναστέλλεται. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3) μήνες σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με την πολυπλοκότητα της εξέτασης της αίτησης. Εφόσον δεν ληφθεί απόφαση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των άρθρων 4 και 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει. Κατά τα λοιπά, δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 45 του Π.δ. 18/1989 (Α' 8).

4. Αίτηση για χορήγηση ενιαίας άδειας διαμονής θεωρείται απαράδεκτη, εάν εφαρμόζονται όγκοι εισδοχής και έχει συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος ανώτατος αριθμός θέσεων εργασίας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 4251/2014.

5. Στους πολίτες τρίτων χωρών, κατόχους ενιαίας άδειας διαμονής που εκδίδεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, παρέχεται ενημέρωση για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε' της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 4018/2011 (Α' 215).»